

VALSÖRARNAS BIOLOGISKA STATION

Årsberättelse ————— 1991
Sammanställd av Johan Rajander och Gunnar Stara

Vädret under år 1991 var varmt. Vintern var snöfattig och mild. Någon havsis att tala om fanns inte. Våren var tidig, redan i mars kunde de första fågelskådarna ta sig ut till Valsörarna för att iakttä de första flyttfåglarna. Men våren blev lång och sommarvärmen kom i juni. Hösten igen var varm men blåsig. Den tidiga våren påverkade också flyttfåglarna. Fjällvråkarna sträckte en dryg vecka tidigare än normalt. Redan den 13 april flyttade 481 st till Sverige. Den arktiska flyttningen d.v.s. lommar och sjöorrar påverkades inte av vädret i så stor mån.

Verksamheten på Valsörarnas biologiska station under år 1991 kan be-tecknas som livlig. Stationen var bemannad inalles 100 dygn. Redan under påskveckan i slutet av mars inleddes säsongen. Den 28 mars t.o.m. 1 april skedde premiären. Från och med den 12 april t.o.m. den 2 juni var stationen bemannad så gott som oavbrutet, endast torsdagen den 25 april var stationen tom. Detta var möjligt tack vare att ett stort antal ornitologer deltog i verksamheten under året. Under vissa perioder var det rent ut sagt trängsel på stationen, men ännu finns det dagar då endast en observatör varit på plats.

Under sommaren var stationen bemannad 9—14 juni, 28 juni—2 juli samt 12 juli—19 juli. Höstsäsongen inleddes den 17 september och fortgick till den 16 oktober.

Renoveringsarbetet av stationen har fortsatt. Ytterpanelen har helt förnyats och de gamla fönsterrutorna är utbytta. Stationen har blivit märkbart tätare. Numera behöver man inte frysa ens under de tidiga morgontimmarna. En ny gasspis har under året införskaffats sedan den gamla rostat sönder.

I rapporten ingår flyttfåglar våren, sommaren, hösten
rariteter
ringmärkningar
avslutning

Våren

Verksamheten inleddes ovanligt tidigt, redan 28.3. Stationen var då i månadsskiftet bemannad 5 dagar. En del sjöfågel hade redan kommit och även rovfåglarnas flyttning hade börjat. Tack vare den milda våren fanns även en del småfågel på plats. Från och med 11.4 var stationen bemannad så gott som kontinuerligt till och med 2.6.

Valsörarnas biologiska station.

- Storlom** (*Gav arc*). Första 14.4 2 ex., sammanlagt 426 fåglar.
Smålom (*Gav ste*). Första 21.4 3 ex., sammanlagt 277 fåglar.
Vitnäbbad islom (*Gav ada*). 18.5. 1 ex., 19.5 1 ex. och 2.6 1 ex.
Skäggdopping (*Pod cri*). Första 24.4 1 ex., den enda på hela våren.
Gråhakedopping (*Pod gri*). Första 30.4 2 ex., 39 ex. under våren.
Svarthakedopping (*Pod aur*). Första 28.4 2 ex., sammanlagt 4 ex.
Storskarv (*Pha car*). Första 30.3 4 ex., sammanlagt 494 ex.
Gräsand (*Ana pla*). Första 30.3 5 ex.
Snattherand (*Ana str*). 8.—12.5. 1 par
Kricka (*Ana cre*). Första 12.4 10 ex., max 53 ex. 27.5.
Årta (*Ana que*). 1.5. 1 ex. och 27.5. 1 par.
Bläsand (*Ana pen*). Första 14.4 6 ex., max 24 ex. 2.5.
Stjärtand (*Ana acu*). Första 21.4 2 ex., max 8 ex. i slutet av maj.
Skedand (*Ana cly*). Första 12.4 2 ex., max 10 ex. i slutet av maj.
Bergand (*Ayt mar*). Första 11.5 2 ex., max 17 ex. 19.5.
Vigg (*Ayt ful*). Första 14.4 20 ex., max 50 ex 23.5.
Brunand (*Ayt fer*). 14.5 5 ex.
Alfågel (*Cla hye*). Första 14.4 2 ex., sammanlagt 1422 ex.
Svärta (*Mel fus*). Första 1.4 4 ex., sammanlagt 3339 ex.

- Sjööorre** (*Mel nig*). Första 11.4 45 ex., sammanlagt 12530 ex.
- Knipa** (*Buc cla*). Första 30.3 11 ex., max 11.5 över 100 sträckande.
- Ejder** (*Som mol*). Första 29.3 3 ex., max 150 ex. 23.4.
- Praktejder** (*Som spe*). 23.4 1/, 25.4. 1/, 4.5. 1/, 8.5. 1/, 13.5. 2/, 14.5. 1/1, 17.5. 2/1, 18.5. 2/1, 19.5 1/1, 22.5 1/, 24.5 1/, 28—31.5 1/, 8.6 1/ och 10.6 1/.
- Alförrädare** (*Pol ste*). 28.4 4/5, 19.5 1/1 och 20.5 1/1.
- Småskrake** (*Mer ser*). Första 12.4 14 ex., max 42 ex. 24.4.
- Storskrake** (*Mer mer*). Första 28.3 4 ex., max 63 ex. 22.4.
- Salskrake** (*Mer alb*). Första 17.4 3 ex. sammanlagt 8 ex under våren.
- Gravand** (*Tad tad*). En hona från 27.4 till slutet av maj.
- Grågås** (*Ans ans*). Första 11.4 2 ex., sammanlagt 64 ex.
- Sädgås** (*Ans fab*). Första 15.4 3 ex., sammanlagt 68 ex.
- Kanadagås** (*Bra can*). 24.5 1 ex.
- Knölsvan** (*Cyg olo*). Första 14.4 2 ex., sammanlagt 11 sträckande ex.
- Sångsvan** (*Cyg cyg*). Första 11.4 4 ex., max 18 ex. 12.4, sammanlagt 45 ex.
- Kungsörn** (*Aqu chr*). 18.4, 19.4, 22.4 och 23.4 1 ex. Troligen samma fågel.
- Större skrikörn** (*Aqu cla*). 12—13.6 1 ex., ej behandlat av RK.
- Omrvråk** (*But but*). Första 12.4 2 ex., max 13.4 8 ex., sammanlagt 25 ex.
- Fjällvråk** (*But lag*). Första 31.3 2 ex., sammanlagt 2269 ex. + 80 ex. But sp.
- Sparrhöök** (*Acc nis*). Första 12.4 1 ex., max 8 ex. 22.4, sammanlagt 36 ex.
- Duvhöök** (*Acc gen*). Första 29.3 1 ex., max 5 ex. 22.4, sammanlagt 16 ex.
- Bivvråk** (*Per api*). Första 27.5. 2 ex., sammanlagt 9 ex.
- Brun kärhöök** (*Cir aer*). 11.5 2 ex., 25.5 1 ex. och 1.6 1 ex.
- Blå kärhöök** (*Cir cya*). Första 11.4 1 ex., sammanlagt 16 ex.
- Fiskgjuse** (*Pan hal*). Första 14.4 1 ex., sammanlagt 10 ex.
- Lärkfalk** (*Fal sub*). 11.6. 1 ex.
- Stenfalk** (*Fal col*). Första 14.4 1 ex., sammanlagt 9 ex.
- Tornfalk** (*Fal tin*). Första 11.4. 1 ex., sammanlagt 17 ex.
- Orre** (*Tet tet*). 3 tuppar och 3 hönor hela våren.
- Tjäder** (*Tet uro*). 22—24.5 en höna.
- Trana** (*Gru gru*). Första 11.4. 3 ex., max 142 ex. 22.4, sammanlagt 295 ex. sträckte mot Sverige.
- Strandskata** (*Hae ost*). Första 18.4 2 ex., max 29 ex. 3.5.
- Tofsvipa** (*Van van*). Första 29.3 1 ex., sammanlagt 16 ex.
- Större strandpipare** (*Cha hia*). Första 23.4 1 ex., sammanlagt 19 ex.
- Mindre strandpipare** (*Cha dub*). Första 14.5.
- Kustpipare** (*Plu squ*). 19.5 1 ex., 22.5 4 ex. och 25.5 1 ex.
- Ljungpipare** (*Plu apr*). 19.5 2 ex., 23.5 2 ex. och 25.5 2 ex.
- Roskarl** (*Are int*). Första 12.5 2 ex., fåtalig till runt 20:de maj.
- Enkelbeckasin** (*Cap gal*) Första 27.4 1 ex., max 4 ex. i mitten och slutet av maj.
- Morkulla** (*Sco rus*). 5.5 1 ex., 15.5 1 ex. och 27.5 2 ex.

- Storspov** (*Num arq*). Första 12.4 1 ex., max 67 ex. 22.4, sammanlagt 197 ex.
- Småspov** (*Num pha*). Första 3.5 1 ex., sammanlagt 30 ex.
- Myrspov** (*Lim lap*). 13.5 30 ex. och 19.5 3 ex.
- Skogssnäppa** (*Tri och*). Första 23.4 2 ex., mycket fåtalig. Max 3 ex. 27.5.
- Grönbena** (*Tri gla*). Första 4.5 1 ex., max runt 20—25.5 med 10—35 ex. per dag.
- Drillsnäppa** (*Tri hyp*). Första 8.5 3 ex., max 3 ex. under hela maj.
- Rödbena** (*Tri tot*). Första 27.4 1 ex., max 26.5 20 ex.
- Svartsnäppa** (*Tri ery*). Första 11.5 2 ex., sammanlagt 15 ex.
- Gluttsnäppa** (*Tri neb*). Första 26.4 1 ex., dagssummor på max 10 ex. runt 10—15.5.
- Mosnäppa** (*Cal tem*). Första 14.5 1 ex., dagssummor på 1—12 ex. under slutet av maj och början av juni.
- Kärrensäppa** (*Cal alp*). Första 19.5 29 ex. dagssummor på max 10 ex. i slutet av maj och början av juni.
- Spoovsnäppa** (*Cal fer*). 23.5 3 ex. och 24.5 6 ex.
- Myrsnäppa** (*Lim fal*). 27.5 7 ex., 28.5 4 ex., 2.6 1 ex. och 8.6 1 ex.
- Brushane** (*Phi pug*). Första 15.5 23 ex., i slutet av maj dagssummor på högst 10 ex. Enstaka fortfarande i juni.
- Smalnäbbad simsnäppa** (*Pha lob*). Första 21.5 6 ex., max 66 ex. 27.5.
I slutet av maj och början av juni dagssummor på 3—30 ex.
- Bredstjärtad labb** (*Ste pom*). 22.5 2 ex. och 26.5 1 ex.
- Fjälllabb** (*Ste lon*). 21.5 1 ex.
- Havstrut** (*Lar mar*). Första 28.3 4 ex.
- Silltrut** (*Lar fus*). Första 16.4 3 ex.
- Gråtrut** (*Lar arg*). Redan 28.3 40 ex.
- Vittrut** (*Lar hyp*). 30.3 1 ex., 1.4 2 ex., 21.4 1 ex. och 24.4 1 ex.
- Fiskmåls** (*Lar can*). Första 29.3 1 ex.
- Dvärgmåls** (*Lar min*). 19.5 2 ex.
- Skrattmåls** (*Lar rid*). Första 31.3 11 ex.
- Tretåig måls** (*Ris tri*). 31.3 1 ex.
- Skräntärna** (*Ste cas*). Första 13.4. 1 ex.
- Fisktärna** (*Ste hir*). Första 9.5 1 ex.
- Silvertärna** (*Ste aea*). Första 11.5 6 ex.
- Tordmule** (*Alc tor*). Första 1.4 4 ex., topp runt 20—25.5 med dagssummor på 30—40 ex.
- Sillgrissla** (*Uri aal*). 29.5 1 ex.
- Tobisgrissla** (*Cep gry*). Första 28.3 8 ex.
- Tamduva** (*Col liv*). 24.5 1 ex.
- Skogsduva** (*Col oen*). 12.5 1 ex. och 19.5 1 ex.

Tabell 2. Fjällvråk + *Buteo* sp. under mitten och slutet av april 1991

	11.4	12.4	13.4	14.4	15.4	16.4	17.4	18.4	19.4	20.4	21.4	22.4	23.4	24.4	25.4	26.4	27.4
5— 6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	—	—	—	—
6— 7	—	9	51	47	10	—	—	1	—	—	17	3	0	—	—	—	0
7— 8	—	4	32	5	50	—	—	7	—	—	27	1	1	—	—	—	4
8— 9	—	11	73	26	23	—	—	6	—	—	34	4	3	34	—	—	6
9—10	—	12	14	11	23	—	—	44	1	—	42	0	20	5	—	—	24
10—11	—	9	14	7	45	—	—	78	10	—	28	0	—	1	—	—	29
11—12	—	5	19	8	50	—	3	5	0	—	28	1	—	0	—	—	—
12—13	—	—	16	15	22	—	50	—	—	—	26	16	10	3	—	—	16
13—14	—	4	31	5	19	—	13	15	0	—	—	89	33	0	—	—	22
14—15	—	11	53	0	0	—	1	—	0	—	3	97	8	0	—	—	11
15—16	—	8	90	0	—	—	2	—	6	—	—	52	19	0	—	—	33
16—17	—	16	68	—	3	—	—	—	6	—	—	54	12	1	—	—	11
17—18	—	—	20	0	—	—	—	10	1	—	5	21	—	2	—	—	—
18—19	5	5	—	—	0	—	—	1	4	—	—	32	—	2	—	—	2
19—20	0	2	—	—	0	—	—	—	0	—	—	13	—	—	—	—	1
20—21	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalt	5	95	481	124	245	0	69	167	32	5	210	394	106	48	8	5	157
Totalt 2151																	

— = inget observationsarbete p.g.a. t.ex. regn

○ = observationsverksamhet men inga vråkar

- Ringduva** (*Col pal*). Första 30.3 2 ex., sammanlagt 595 ex. Max 151 ex. 13.4, ännu 25.5 46 ex. Kringstrykande flockar ännu i juni
- Gök** (*Cuc can*). Första 22.5 1 ex., 1—2 ex. per dag i slutet av maj och början av juni.
- Jorduggla** (*Asi fla*). 30.4 1 ex., 25.5 1 ex., 29.5 1 ex och 10.6 1 ex.
- Tornseglare** (*Apu apu*). Första 21.5 1 ex., endast 8 ex. fram till 2.6.
- Större hackspett** (*Den maj*). Första 14.4 1 ex., 11 obs. under våren.
- Mindre hackspett** (*Den min*). 29.3 1 ex.
- Tretåig hackspett** (*Pic tri*). 22—30.5 en hane och 28.5 en hona.
- Göktyta** (*Jyn tor*). Första 30.4 1 ex., max 6 ex. i slutet av maj och början av juni.
- Sånglärka** (*Ala arv*). Första 28.3 4 ex., max 10 ex. 12.4. Sammanlagt 45 sträckande ex., enstaka ännu i slutet av maj.
- Ladusvala** (*Hir rus*). Första 12.5 5 ex., max 27.5 70 + 21 sträckande ex.
- Hussvala** (*Del urb*). Första 10.5 1 ex., max 27.5 70 + 10 sträckande ex.
- Backsvala** (*Rip rip*). Första 13.5 2 ex., max 27.5 5 + 37 sträckande ex.
- Korp** (*Cor rax*). 2-3 fåglar sågs dagligen, max 31.3 och 22.5 5 ex. 23.4 sträckte 7 ex.
- Kråka** (*Cor nix*). I månadskiftet mars-april 10 ex., max 19.4 50 ex. I slutet av maj max 30 ex. Sträckte sparsamt, runt 20.4 dagssummor kring 10 ex.
- Råka** (*Cor fru*). Första 29.3 1 ex., sammanlagt 26 ex., max 12 ex 21.4.
- Kaja** (*Cor mon*). Sammanlagt 101 sträckande fåglar, en topp runt 20.4 och en runt 25.5.
- Skata** (*Pic pic*). Ett par hela våren, max 12 ex. 22.4.
- Talgoxe** (*Par maj*). Maxsummor på 10—12 fåglar hela våren.
- Blåmes** (*Par cae*). Mycket fåtalig, maxsummor på 5 ex.
- Svartmes** (*Par ate*). 24.4 4 ex. och 26.5 2 ex.
- Talltita** (*Par mon*). Första obs. 18.4 2 ex., 24.4 6 ex., resten av våren 1-5 ex.
- Trädkrypare** (*Cer fam*). 1-3 ex. hela våren in i juni.
- Gårdsmyg** (*Tro tro*). Första 14.4 1 ex., därefter 1-2 ex. hela våren.
- Dubbeltrast** (*Tur vis*). Första obs. 12.4 5 ex., max 12.5 20 ex. Sammanlagt endast 60 ex.
- Björktrast** (*Tur pil*). Första 12.4 70 ex., max 15.5 120 ex. Fåtalig, få dagssummor över 50 ex.
- Taltrast** (*Tur phi*). Första 14.4. 3 ex., maxsummor över 20 ex. först i senare delen av maj.
- Rödvingetrast** (*Tur ili*). Första 12.4 30 ex. Mycket fåtalig, högsta dagssummor, i slutet av april och början av maj, 30 ex.
- Ringtrast** (*Tur tor*). Första 28.4 1 ex., endast ett par obs. i början av maj. Mellan 14-27.5 1-6 ex. per dag. Sammanlagt 20-25 ex.

- Koltrast** (*Tur mer*). Första 28.3 1 ex. Mycket fåtalig, endast ca. 10 ex. under hela våren.
- Stenskvätta** (*Oen oen*). Första 27.4 1 ex.
- Buskskvätta** (*Sax rub*). Första 13.5 1 ex., max 17.5 30 ex.
- Rödstjärt** (*Pho pho*). Första 13.5 1 ex., max 17.5 15 ex.
- Blåhake** (*Lus sve*). Första 11.5 2 ex., max 19.5 100 ex. Dagssummor 10-50 ex. i senare delen av maj.
- Röd hake** (*Eri rub*). Första 12.4 2 ex., max 6 ex. under hela våren in i juni.
- Busksångare** (*Acr dum*). 12.6 1 ex., 13.6 2 ex. och 14.6 1 ex.
- Sävsångare** (*Acr sch*). Första 12.5 1 ex., följande obs. först 9.6, max 5 ex. 10.6.
- Gulsångare** (*Hip ict*). Första 26.5 1 ex., i juni max 3 ex. 10.6.
- Svarthätta** (*Syl atr*). Första 22.5 1 ex., max 4 ex. 10.6.
- Trädgårdssångare** (*Syl bor*). Första obs. först 9.6 12 ex., max 25 ex. 10.6.
- Törnsångare** (*Syl com*). Första 28.5 1 ex., max 9.6 4 ex.
- Ärtsångare** (*Syl cur*). Första 14.5 1 ex., dagssummor i slutet av maj på 5-15 ex. 10.6 10 ex.
- Lövsångare** (*Phy lus*). Första 11.5 2 ex., max 19.5 500 ex. Dagssummor på 80-200 i slutet av maj.
- Lundsångare** (*Phy des*). 9.6 1 ex.
- Gransångare** (*Phy col*). Första 15.4 enstaka fåglar hela april och maj. 10.6 1 ex.
- Grönsångare** (*Phy sib*). Första 9.6 2 ex., max 13.6 4 ex.
- Kungsfågel** (*Reg reg*). Första 28.3 15 ex., i april 1-10 fåglar per dag, i maj endast enstaka fåglar.
- Grå flugsnappare** (*Mus str*). Första 16.5 1 ex., topp i slutet av maj med dagssummor på max. 20 ex.
- Svartvit flugsnappare** (*Fic hyp*). Första 11.5 1 ex., dagssummor på max 10 ex. från 19.5 till medlet av juni.
- Järnsparv** (*Pru mod*). Första 14.4. 2 ex. Rätt fåtalig, dagssummor på 1-4 ex. under senare delen av april och början av maj.
Enstaka fåglar ännu in i juni
- Ängspiplärka** (*Ant pra*). Första 11.4 3 ex.
- Trädpiplärka** (*Ant tri*). Första 5.5 1 ex., dagssummor på max 40 sträckande ex. i mitten av maj
- Rödstrupig pipplärka** (*Ant cer*). Första 19.5 2 ex., i månadskiftet maj-juni 1-2 per dag.
- Skärpiplärka** (*Ant spi*). Första 14.4 2 ex. 1-2 fåglar har observerats under hela våren.
- Sädesärta** (*Mot alb*). Första 12.4 2 ex., max. efter 20:e maj med dagssummor på 50 ex.
- Gulärta** (*Mot fla*). Första 12.5 5 ex. topp efter 20.5 med en dagssumma på 100 ex. 22.5. Talrik ännu i början av juni, 50 ex. 1.6. Runt 10.6 endast enstaka fåglar.

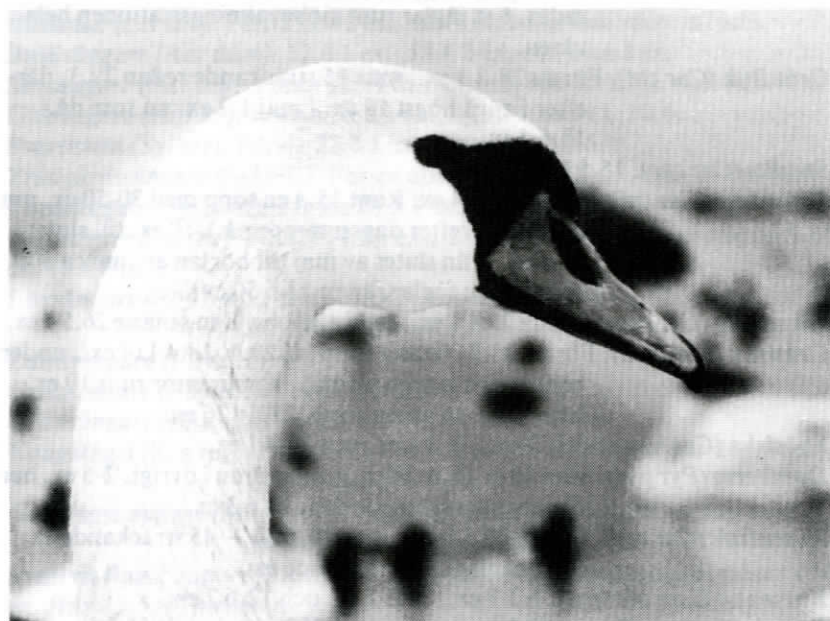

- Sidensvans** (*Bom gar*). Första 29.3 1 ex. Enstaka fåglar och mindre flockar fram till månadsskiftet april-maj. Därefter lite större flockar, bl.a. 10.5 50 ex. 2-4 fåglar ännu i början av juni.
- Varfågel** (*Lan exc*). Första 31.3 1 ex., endast 6 obs., den senaste 11.5.
- Törnskata** (*Lan cul*). Första 18.5. 1 ex., endast 5 obs. fram till 14.6.
- Stare** (*Stu vul*). Första 28.3 1 ex. Endast ett par sträckande fåglar observerades. 6 st fåglar runt sjöbevakningsstationen hela våren.
- Grönfink** (*Car chl*). Första 28.3 3 ex., max 15 sträckande redan 29.3, därefter i april högst 10 ex. I maj 1-2 ex. nu som då. 13.6 4 ex.
- Steglits** (*Car car*). 15.5 1 ex.
- Grönsiska** (*Car spi*). Första 12.4 4 ex. Runt 15.4 en topp med 30-50 ex. om dagen. Därefter dagssummor på 1-10 ex. till slutet av maj. Från slutet av maj till början av juni ca 300 sträckande fåglar, ännu 13.6 50 ex.
- Hämpling** (*Car can*). Första 22.4 1 ex., endast 10 obs. Den senaste 26.5 1 ex.
- Gråsiska** (*Car mea*). Första 28.3, fåtalig fram till 20.4. 28.4 114 ex., under början och mitten av maj dagssummor runt 10 ex. Efter 20.5 en andra topp. 27.5 126 ex.
- Snösiska** (*Car hor*). 30.3. 2 ex., 31.3 1 ex. och 26.4 1 ex.
- Domherre** (*Pyr pyr*). Max 10 ex 13.4. Fåtalig hela våren i övrigt. 2-5 ex. har observerats sgs varje dag. 10.6 3 ex.
- Rosenfink** (*Car ery*). Första 20.5 2 ex., max 28.5 20 + 45 sträckande ex. Sammanlagt 85 sträckande ex.
- Korsnäbb** (*Lox cur/pyt*). 6.5 1 ex., 31.5 2 ex. och 12.6 2 ex.
- Bofink** (*Fri coe*). Första 30.3 1 ex., max 13.5 200 sträckande fåglar. Flyttningen fortsatte ända in i början av juni med dagssummor på runt 10 ex.
- Bergfink** (*Fri mon*). Första 13.4 3 ex., max 27.4 38 ex. Fåtalig, ytterst få dagar med över 20 ex.
- Gulspurv** (*Emb cit*). Första 29.3 1 ex., max 25.4 15 ex. Fåtalig i övrigt, de flesta obs. rörde 3-4 stationära fåglar runt fågelstationen.
- Ortolansparv** (*Emb hor*). Första 12.5 1 ex. Fåtalig, max 2 ex. per dag i slutet av maj och början av juni.
- Videsparv** (*Emb rus*). Första 29.4 1 ex., max i början av maj med dagssummor på högst 5 ex. Fåtalig hela maj.
- Sävspurv** (*Emb sch*). Första 12.4 2 ex.
- Lappspurv** (*Cal lap*). Första 22.4 1 ex., sammanlagt ca. 200 ex. observerades. Max 27.4 72 ex., några ex. ännu i slutet av maj.

Snösparv (*Ple niv*). Första 28.3 40 ex., sammanlagt drygt 260 ex. Max i slutet av maj, 30.3 113 ex. Senaste observerade fåglar 25.4 4 ex.

Pilfink (*Pas mon*). 26-27.5 1 ex.

Sammanlagt observerades 170 arter under våren.

Knölsvanen är årsviss på Valsörarna nuförtiden.

Sommaren

Stationen var bemannad 28.6-3.7 och 12.7-19.7, eller sammanlagt 14 dygn. Den huvudsakliga uppgiften var ringmärkning med nät och av boungar. Vid sidan av gjordes en del intressanta observationer.

Skäggdopping (*Pod cri*). 14.7 1 ex.

Storskarv (*Pha car*). 18.7 1 ex.

Häger (*Ard cin*). 7-8.8 5 ex.

Alfågel (*Cla hye*). 1.7 1 ex.

Alförrädare (*Pol ste*). 13.7 och 15.7 3 ex.

Salskrake (*Mer alb*). 28.6 1/2
Grågås (*Ans ans*). 18.7 3 gamla + 2 unga.
Knölsvan (*Cyg olo*). Ett par hela sommaren. Max 5 ex. 29.6.
Sångsvan (*Cyg cyg*). 29.6 och 3.7 4 ex., 14.7 1 ex.
Fjällvråk (*But lag*). 12.7 1 ex. och 14.7 1 ex.
Bivråk (*Per api*). Sammanlagt 20 ex. Max 14.7 3 ex. S + 13 ex. N.
Fiskgjuse (*Pan hal*). 13.7 1 ex. S.
Myrspov (*Lim lap*). 15.7 2 ex. S, 17.7 1 ex.
Kustsnäppa (*Cal cah*). 16.7 2 ex.
Småsnäppa (*Cal min*). 15.7 1 ex.
Kärnsnäppa (*Cal alp*). Max 15.7 155 ex. och 16.7 50 ex.
Spovsnäppa (*Cal fer*). 16.7 1 ex.
Smalnäbbad simsnäppa (*Pha lob*). 15.7 1 ex.
Dvärgmåsa (*Lar min*). 18.7 1 ex. 1-k.
Sillgrissla (*Uri aal*). 17.7 1 ex.
Turkduva (*Str dec*). 30.6 i 1 ex
Dubbeltrast (*Tur vis*). 14.7 1 ex.
Ringtrast (*Tur tor*). 28.6 en hona N.
Busksångare (*Acr dum*). Ett par, troligen häckande.
Stare (*Stu vul*). 2.7 30 ex. och 15.7 10 ex.

Dessutom hade ovanligt stora mängder sjöfågel samlats under sommaren vid Valsörarna. Bl.a. 17.7 1000 ex., främst viggas och 18.7 3000 ex., mest storskrakar, men även småskrakar, svärter, knipor, viggas och bergänder.

Hösten

Stationen var bemannad 17.9-3.10 och 7.10-15.10, samt 24.10. Den huvudsakliga uppgiften var ringmärkning av pärlugglor. Observationsarbetet varierade kraftigt liksom artsammansättningen beroende av var man rört sig, i skogen eller ute på sjön.

Storlom (*Gav arc*). 13 obs., max 26.9 9 ex.
Smålom (*Gav ste*). 7 obs., max 26.9 5 ex.
Obestämd lom (*Gav sp*). 31 obs., max 8.10 12 ex.
Skäggdopping (*Pod cri*). 9 ex., senaste 26.9 4 ex.
Gråhakedopping (*Pod gri*). 8 ex., senaste 14.10 1 ex.
Svarthakedopping (*Pod aur*). 27.9 1 ex.
Storskarv (*Pha car*). 41 obs.
Gräsand (*Ana pla*). Max 70 ex. 8.10.
Snatrand (*Ana str*). 27.9 1 ex.

Pärlugglan hör till hösten på Valsörarna.

Kricka (*Ana cre*). Max 8 ex. 10.10.

Bläsand (*Ana pen*). Max 69 sträckande 8.10, senaste obs. 15.10 1 ex.

Stjärtand (*Ana acu*). Max 6 ex. 24.9, senaste 13.10 3 ex.

Skedand (*Ana cly*). Max 10 ex. 21 och 24.9.

Bergand (*Ayt mar*). Senaste 8.10 2 ex.

Vigg (*Ayt ful*). Max 22.9 75 ex.

Knipa (*Buc cla*). Max 23.9 500 ex., ännu 24.10 300 ex.

Alfågel (*Cla hye*). Få obs. bortsett från 8.10 150 ex. och 24.10 500 ex.

Svärta (*Mel fus*). Fåtalig, dock 27.9 ca. 100 ex.

Sjööorre (*Mel nig*). Toppdag 8.10 460 sträckande fåglar, även 24.10 sågs ca. 200 ex. I övrigt fåtalig.

Ejder (*Som mol*). Endast en obs. under den bemannade tiden 14.10 1 ex.

Småkrake/Storskrake (*Mer ser/mer*). Inga större summor, dock 23.9 250 ex. och ännu 24.10 100 ex.

Salskrake (*Mer alb*). 8.10, 10.10, 12.10, 13.10, 14.10, 1 ex. och 15.10 3 ex.

Sädgås (*Ans fab*). 10.10 50 ex.

Anser sp. 11.10 30 ex.

Knölsvan (*Cyg olo*). 2 fåglar hela hösten, max 24.10 4 ex.

Sångsvan (*Cyg cyg*). 18.9 2 st, 10.10 2 st och 24.10 8 ex.
Fjällvråk (*But lag*). 26 obs., max 27.9 14 ex.
Sparvhök (*Acc nis*). 12 obs.
Duvhök (*Acc gen*). 9 obs., de flesta troligen av samma fågel.
Blå kärnhök (*Cir cya*). 8.10 1 ex.
Stenfalk (*Fal col*). 6 obs.
Tornfalk (*Fal tin*). 4 obs.
Orre (*Tet tet*). 5 obs.
Trana (*Gru gru*). 17.9 3 ex.
Större strandpipare (*Cha hia*). 30 obs., senaste 26.9 6 ex.
Kustpipare (*Plu squ*). 8.10 1 ex., 11.10 1 ex.
Ljungpipare (*Plu apr*). 58 ex., max 20.9 35 ex.
Enkelbeckasin (*Cap gal*). Max 15 ex. 9.10 och 13 ex. 10.10, i övrigt 1-5 ex.
 nästan varje dag
Dvärgbeckasin (*Lym min*). 25.9 1 ex.
Dubbelbeckasin (*Gal med*). 18.9 1 ex., och 10.10 1 ex.
Morkulla (*Sco rus*). 3 obs., senaste 15.10 1 ex.
Myrspov (*Lim lap*). 26.9 1 ex.
Rödbena (*Tri tot*). 25.9 1 ex.
Mosnäppa (*Cal tem*). 18.9 7 ex. och 24.9 1 ex.
Kärnäppa (*Cal alp*). Sammanlagt 36 ex., senaste 15.10 3 ex.
Labb (*Str cus*). 22.9 1 ex. och 26.9 1 ex.
Havstrut (*Lar mar*). Fåtalig, högsta dagssumma 3 ex.
Silltrut (*Lar fus*). Senaste 10.10 1 ex.
Gråtrut (*Lar arg*). Ca. 20 ex. ännu 24.10.
Fiskmåås (*Lar can*). Ca. 100 ex. ännu 24.10.
Skrattmåås (*Lar rid*). Senaste 15.10 5 ex.
Sterna sp 7.10 2 ex.
Tordmule (*Alc tor*). Ännu 24.10 1 ex.
Tobisgrissla (*Gep gry*). Ännu 24.10 20 ex.
Ringduva (*Col pal*). Senaste 14.10 2 ex.
Gök (*Cuc can*). Senaste 2.10 3 ex.
Hökuggla (*Sur ulu*). 8.10 1 ex., 10.10 1 ex., 14.10 1 ex., 15.10 1 ex.
Sparvuggla (*Gla pas*). 15.10 1 ex.
Pärluggla (*Aeg fun*). 80 ringmärkning eller kontroller, max 14.10 10 ex.
Större hackspett (*Den maj*). 10 obs.
Tretåig hackspett (*Pic tri*). 28.9 1 ex., 8.10 1 ex. och 10.10 1 ex.
Sånglärka (*Ala arv*). Senaste 15.10 3 ex.
Ladusvala (*Hir rus*). Senaste 28.9 2 ex.
Korp (*Cor rax*). max 4 ex. 14.10.
Kråka (*Cor nix*). Max 100 ex. 25.9.
Skata (*Pic pic*). 2 ex. hela hösten.

- Talgoxe** (*Par maj*). Max 3.10 100 ex., i övrigt 10-50 ex. per dag.
- Blåmes** (*Par cae*). Fåtalig i september och början av oktober. I mitten av oktober dagssummor runt 10 ex. per dag.
- Svartmes** (*Per ate*). Enstaka fåglar och små flockar, max 4 ex. 10.10.
- Talltita** (*Par mon*). Max 16 ex. 10.10, övriga dagar 2-10 ex.
- Stjärtmes** (*Aeg cau*). 26.9 1 ex., 29.9 7 ex. och 10.10 1 ex.
- Trädkrypare** (*Cer fam*). Sammanlagt 20 obs., max 15.10 6 ex.
- Gärdsmyg** (*Tro tro*). Sammanlagt 11 obs., max 10.10 3 ex., senaste 15.10 1 ex.
- Dubbeltrast** (*Tur vis*). I mitten av oktober 1-4 ex. per dag.
- Björktrast** (*Tur pil*). Fram till början av oktober max 100 ex. per dag.
Därefter talrikare, flera dagar med 50 ex. och 14.10 1000 ex.
- Taltrast** (*Tur phi*). I mitten av oktober 10-20 fåglar per dag. Färre obs. tidigare på hösten.
- Rödvingetrast** (*Tur ili*). Topp i månadskiftet september-oktober med ca. 500 ex. per dag. Tidigare och senare max 200 per dag.
- Koltrast** (*Tur mer*). Sammanlagt 6 obs. under hösten.
- Stenskvätta** (*Oen oen*). Senaste 24.9 3 ex.
- Rödstjärt** (*Pho pho*). Sammanlagt 3 ex., senaste 14.10 1 ex.
- Rödhake** (*Eri rub*). Maxdagar 11.10 och 15.10 30 ex. Topp runt 10.10 med 10-30 om dagen, i övrigt 1-15 per dag.
- Svarthätta** (*Syl atr*). Sammanlagt 7 ex. i oktober, senaste 15.10 4 ex.
- Ärtsångare** (*Syl cur*). 14.10 1 ex.
- Lövsångare** (*Phy lus*). Sammanlagt 3 ex., senaste 14.10 1 ex.
- Gransångare** (*Phy col*). Dagssummor runt 5 ex. ännu i mitten av oktober. Senaste 15.10 2 ex.
- Kungsfågel** (*Reg reg*). Flera dagar med summor på 100 ex. Max 20.9 140 ex. och 15.10 150 ex.
- Järnsparv** (*Pru mod*). Enstaka fåglar, max 3 ex. 11.10.
- Stor piplärka** (*Ant nov*). 15.10 1 ex.
- Ängs piplärka** (*Ant pra*). Max 80 ex. 24.9, fåtaligare i oktober. I mitten av oktober 2-5 om dagen.
- Trädpiplärka** (*Ant tri*). Fåtalig, senaste 23.9 1 ex.
- Sädesärta** (*Mot alb*). Senaste 14.10 1 ex., små dagssummor max 3 ex.
- Sidensvans** (*Bom gar*). Första obs. 7.10 11 ex., endast ett fyrtiotal ex. t.o.m. 15.10.
- Varfågel** (*Lan exc*). 12 obs., max 14.10 3 ex.
- Stare** (*Stu vul*). Endast 3 obs., senaste 14.10.
- Grönfink** (*Car chl*). Enstaka fåglar.
- Grönsiska** (*Car spi*). Maxsummor på ca. 100 ex. i mitten av september, i oktober ca. 10 ex. per dag.

Hämpling (*Car can*). Sammanlagt 5 ex. i slutet av september.

Gråsiska (*Car mea*). Fåtalig i september. I mitten av oktober flera dagar med ca. 500 ex.

Domherre (*Pyr pyr*). Fåtalig frånsett 14.10 50 ex. och 15.10 30 ex.

Mindre korsnäbb (*Lox cur*). 5 artbestämda ex.

Större korsnäbb (*Lox pyt*). 8.10 12 ex., 10.10 3 ex. och 13.10 2 ex.

Bändelkorsnäbb (*Lox leu*). 8.10, 10.10 och 14.10 1 ex. Troligen samma fågel.

Korsnäbb (*Lox cur/pyt*). Drygt 200 obestämda korsnäbbar under hösten.

Bofink (*Fri coe*). Fåtalig, summor mellan 2-20 ex. hela hösten.

Bergfink (*Fri mon*). Dagssummor mellan 10-45 ex. hela hösten.

Gulsparr (*Emb cit*). Små dagssummor 1-4 ex., max 15.10 22 ex.

Sävsparr (*Emb sch*). Max 10.10 12 ex., i övrigt 2-6 per dag, senaste 15.10 2 ex.

Lappsparr (*Cal lap*). 6 obs., senaste 14.10 1 ex.

Snösparr (*Ple niv*). 15.10 6 ex. och 24.10 10 ex.

Sammanlagt observerades 108 arter under hösten. Under året har 183 arter observerats på Valsörarna.

Fjorton silvertärnor ringmärktes 1991.

Ringmärkningar 1991

	Vår	Sommar	Höst	Pull
<i>Ejder</i> (Sol mol)		6		
<i>Havstrut</i> (Lar mar)				3
<i>Silltrut</i> (Lar fus)				11
<i>Gråtrut</i> (Lar arg)				4
<i>Fiskmås</i> (Lar can)				57
<i>Skrattmås</i> (Lar rid)				3
<i>Skräntärna</i> (Ste cas)				24
<i>Silvertärna</i> (Ste aea)				14
<i>Tordmule</i> (Alc tor)				42
<i>Tobisgrissla</i> (Cap gry)				182
<i>Hökuggla</i> (Sur ulu)			2	
<i>Sparvuggla</i> (Gla pas)			1	
<i>Pärluggla</i> (Aeg fun)			76	
<i>St. hackspett</i> (Den maj)			2	
<i>Tretåig hackspett</i> (Pic tri)			2	
<i>Göktyta</i> (Jyn tor)		2		
<i>Ladusvala</i> (Hir rus)		14		
<i>Hussvala</i> (Del urb)		12		
<i>Talgoxe</i> (Par maj)	2		79	
<i>Blåmes</i> (Par cae)			6	
<i>Talltita</i> (Par mon)	2		9	
<i>Trädkrypare</i> (Cer fam)	1		10	
<i>Gärdsmyg</i> (Tro tro)			2	
<i>Björktrast</i> (Tur pil)			54	
<i>Taltrast</i> (Tur phi)			15	
<i>Rödvingetrast</i> (Tur ili)			174	
<i>Koltrast</i> (Tur mer)			2	
<i>Stenskvätta</i> (Oen oen)		1		
<i>Rödstjärt</i> (Pho pho)			2	
<i>Rödhake</i> (Eri rub)	3		71	
<i>Busksångare</i> (Acr dum)		2		
<i>Svarthätta</i> (Syl atr)		3	4	
<i>Trädgårdssångare</i> (Syl bor)		5		
<i>Törnsångare</i> (Syl cum)		1		
<i>Årtsångare</i> (Syl cur)		3		
<i>Lövsångare</i> (Phy lus)		12		
<i>Gransångare</i> (Phy col)	1		5	
<i>Kungsfågel</i> (Reg reg)			182	
<i>Järnsparv</i> (Pru mod)	1		2	
<i>Sädesärta</i> (Mot alb)		1		
<i>Varfågel</i> (Lan exc)			1	
<i>Grönsiska</i> (Car spi)			2	
<i>Gråsiska</i> (Car mea)	17	1	89	
<i>Domherre</i> (Pyr pyr)	1		16	
<i>Rosenfink</i> (Car ery)		2		
<i>Bändelkorsnäbb</i> (Lox leu)			1	
<i>Bofink</i> (Fri coe)		3	7	
<i>Bergfink</i> (Fri mon)			25	
<i>Sävsparv</i> (Emb sch)	2		1	
Totalt	30	68	842	340

Sammanlagt ringmärktes 1280 fåglar av 49 arter.

Ringmärkningar

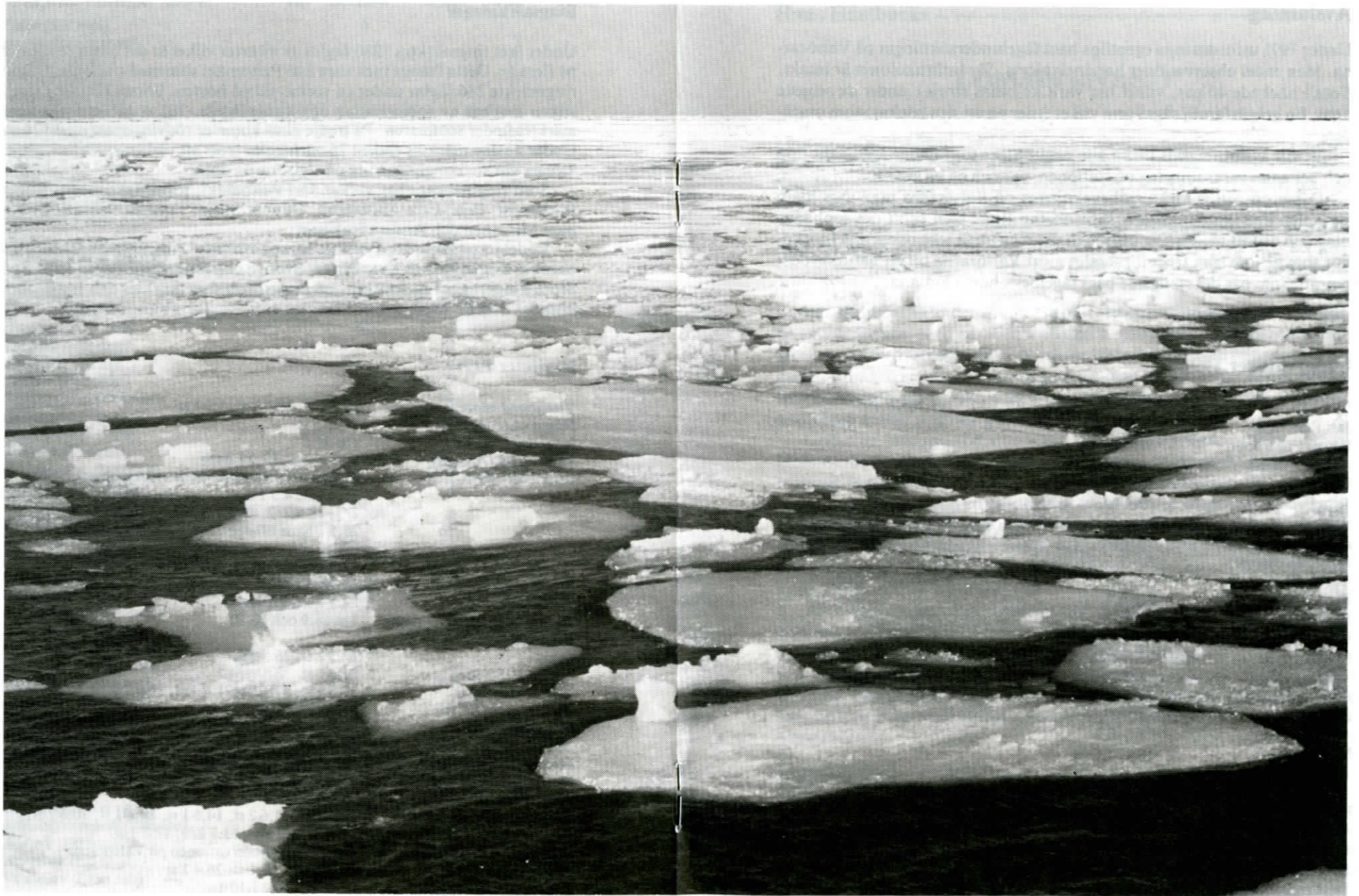
Under året ringmärktes 1280 fåglar av 49 arter vilket är det bästa resultatet på flera år. Detta främst tack vare Jari Peltomäki som med stationstillstånd ringmärkte 786 fåglar under en veckas tid på hösten. Första platsen i statistiken innehas av *tobisgrisslan* och *kungsfågeln*. 182 st *tobisgrissleungar* märktes under sommaren. På tredje plats kommer *rödvingetrast* med 174 st. Under hösten märktes endast 76 *pärlugglor* trots att vädret var relativt bra. Tyvärr var sorktillgången ute på Valsörarna dålig.

Som ringmärkare har verkat Jari Peltomäki, Rune Jakobsson, Roger Blomqvist, Pehr-Erik Andersson, Gunnar Stara, Tuukka Pahtamaa, Tapani Missonen och Anders Isaksson.

Endel intressanta återfynd har inrapporterats: 2 blåmesar märkta den 9 oktober flög rakt över Kvarken till Sverige och fångades 2 dagar senare på Stora Fjäderäggs fågelstation. En *kungsfågel* som märktes den 14 oktober hittades död 17 dagar senare i Belgien 1662 km från Valsörarna.

Rariteter 1991

<i>Vitnäbbad islom</i> (Gav ada)	18.5 1 st, 19.5 1 st, 2.6 1 st
<i>Häger</i> (Ard cin)	7-8.8 5 st
<i>Kanadagås</i> (Bra can)	1 st 24.5
<i>Snatterand</i> (Ana str)	8-12.5 2 st, 27.9 1 hane
<i>Praktejder</i> (Som spe)	många observationer under våren bl.a. 23.4 1 st, 25.4 1 st, 4.5 1 st, 8.5 1 st, 13.5 2 st, 14.5 1 par, 17.5 2/1, 18.5 2/2, 19.5 1/1, 22.5 1 hane, 24.5 1 hane, 28.5 1 hane till den 31.5, 8.6 1 hane och 10.6 1 hane.
<i>Alförrädare</i> (Pol ste)	28.4 4/5, 19.5 1/1, 20.5 1/1
<i>Större skrikörn</i> (Aqu cla)	12-13.6 1 subad
<i>Tjäder</i> (Tet uro)	22.5-24.5 1 hona
<i>Dubbelbeckasin</i> (Gal med)	1 st 18.9 och 10.10
<i>Bredstjärtad labb</i> (Ste pom)	22.5 2 st, 26.5 1 st
<i>Fjälllabb</i> (Ste lon)	21.5 1 st
<i>Vittrut</i> (Lar hyd)	30.3 1 st, 1.4 2 st, 21.4 1 st, 24.4 1 st
<i>Tretåig mås</i> (Ris tri)	31.3 1 st
<i>Sillgrissla</i> (Uri aal)	29.5 1 st, 17.7 1 st
<i>Turkduva</i> (Str dec)	30.6 1 st
<i>Hökuggla</i> (Sur ulu)	8.10 1 st, 10-15.10 1 st
<i>Sparvuggla</i> (Gla pas)	15.10 1 st ringmärkt
<i>Ringtrast</i> (Tur tor)	28.6 1 hona
<i>Busksångare</i> (Acr dum)	12.6 1 st, 13.6 2 st, 14.6 1 st, 29.6 1 st, 30.6 2 st, 1.7 1 st, 3.7 1 st, 13.7 1/1, 17.7 1 st
<i>Stor piplärka</i> (Ant. nov)	15.10 tredje observationen på Valsörarna
<i>Snösiska</i> (Car hor)	30.3 2 st, 31.3 1 st, 26.4 1 st
<i>Bändelkorsnäbb</i> (Lox leu)	8.10 1 st, 10-15.10 1 st

Avslutning

Under 1991 utfördes inga egentliga häckfågelundersökningar på Valsörarna. Men endel observationer har dock gjorts. Skräntärnkolonin är intakt. Totalt häckade 40 par, vilket har varit kolonins storlek under de senaste åren. En grågåsfamilj sågs i juni vilket tyder på att den häckat inom området.

Vi vill avslutningsvis tacka alla ornitologer som under året ställt upp och deltagit i verksamheten på stationen, var och en på sitt sätt.

Dessutom vill vi tacka sjöbevakningen på Valsörarna utan vars hjälp stationen inte kunde existera, samt Stefan Rönn som skött om sophämtning och bistått med transporter och sist men ändå icke minst alla björkbor som genom sina fredningsbeslut gjort Valsörarna till ett naturskyddsområde som har det rikligaste häckfågelbeståndet i Finland.

Observatörer 1991

Ulla Matturi	28.3-1.4, 28.6-3.7, 12.7-17.7, 11.10-15.10		
Jari Peltomäki	28.3-1.4, 19.4-25.4, 28.6-3.7, 12.7-17.7, 7.10-15.10		
Ingvar Fagerholm	11.4-16.4		
Anders Edman	16.4-24.4		
Ulf Ehn	16.4-18.4		
Tom Backlund	19.4-25.4		
Pehr-Erik Andersson	22.4-25.4, 23.9-27.9		
Jan Hägg	26.4-6.5, 18.5-29.5		
Roger Blomqvist	3.5-7.5, 27.9-30.9		
Kurt Löfholm	3.5-7.5, 27.9-30.9		
Barbro Stenbacka	3.5-6.5		
Birgitta Järn	3.5-6.5		
Hans Westerlund	6.5-13.5, 20.9-23.9		
Klaus Mattila	13.5-20.5		
Mats Björklund	13.5-20.5		
Arto Keskinen	18.5-31.5		
Harry Seppälä	18.5-24.5		
Anders Isaksson	18.5, 8.6		
Marlen Norrby	18.5, 8.6		
Johan Rajander	24.5-2.6	Tapani Missonen	17-19.7
Anne Keskinen	25.5-31.5	Rune Jakobsson	17.9-23.9
Kari Kuokkanen	25.5-31.5	Göran Backlund	23.9-27.9
Ari Veijalainen	25.5-31.5	Christian Tikkanen	23.9-27.9
Jyrki Lausamo	8.6-14.6	Erkki Tilus	23.9-27.9
Jan Nordblad	8.6-14.6	Gunnar Stara	30.9-3.10
Tuukka Pahtamaa	17-19.7	Gustaf Suni	30.9-3.10